

පරීක්ෂක වාර්තාව

AA3 විභාගය - ජනවාරි 2016

(AA31) මූල්‍ය ගිණුම්කරණය හා වාර්තාකරණය
(Financial Accounting and Reporting)

උත්තර පත්‍ර ඇගයීමේ ක්‍රියාවලියේදී පහත දැක්වෙන පොදු වැරදි, අඩුපාඩු හඳුනාගනු ලැබිණ. ඉදිරි විභාගවලදී සාර්ථක වීම සඳහා අසාර්ථක වූ අයදුම්කරුවන් විසින් පහත දක්වා ඇති වැරදි මහඟරවා ගැනීමට පියවර ගත යුතුය:

A - කොටස

ප්‍රශ්න අංක 01

අරමුණ: මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා වූ සංකල්පමය ආකෘති රාමුව සහ වගකීමක් හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායක අනුව වගකීමක් නිර්වචනය කිරීම පිළිබඳ අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම.

- (1) බොහෝ අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්නයට නිවැරදි උත්තර සපයා, වෙන්කර තිබූ මුළු ලකුණු ලබාගෙන ඇත.
- (2) එසේ වුවත්, ඇතැම් අයදුම්කරුවන් "වගකීම" යන්න, මුදල් පිටත ගලායාමක් වෙනුවට, මුදල් ඇතුළට ගලා ඒමක් ලෙස ලියා තිබුණි.
- (3) ප්‍රශ්නය එක් වතාවකට වඩා කියවා බලා, අදාළ නොවන උත්තර ලිවීමෙන් වළකින ලෙස අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් දෙනු ලැබේ.

ප්‍රශ්න අංක 02

අරමුණ: LKAS 23 - ණය පිරිවැය පිළිබඳ අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම.
පොලී ගණනය කිරීම සඳහා භරිත සාමාන්‍ය ණය පිරිවැය යොදාගැනීම සම්බන්ධ අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම.

අයදුම්කරුවන්ගෙන් අතලොස්සක් පමණක් භරිත සාමාන්‍ය ණය පිරිවැය ගණනය කර තිබුණි. ඉතා දුර්වල ලෙස ප්‍රශ්නයට උත්තර දී තිබුණි.

- (1) බොහෝ අයදුම්කරුවන් විසින් ණය පිරිවැය ප්‍රාග්ධනිත කිරීම සඳහා අදාළ කරගත යුතු කාලවිච්ඡේදය නිවැරදි ලෙස යොදාගෙන නොතිබුණි. පොලී ගණනය කිරීම සඳහා බොහෝ දෙනෙකු මාස 16 වෙනුවට අවුරුද්දක කාලය යොදාගෙන තිබුණි.
- (2) සමහර අයදුම්කරුවන්, පොලී ගණනය කිරීම සඳහා ණයට ගෙන තිබූ ප්‍රමාණය වෙනුවට පිරියතෙහි පිරිවැය සලකා බලා තිබුණි.
- (3) ඇතැම් අයදුම්කරුවන්, පිරියතෙහි පිරිවැය වෙනුවට, ණයට ගෙන තිබූ ප්‍රමාණය ප්‍රාග්ධනිත කිරීම සඳහා යොදාගෙන තිබුණි.

ප්‍රශ්න අංක 03

අරමුණ: කොටසක ඉපැයුම (EPS), මිල ඉපැයුම් අනුපාතය (PE) සහ ඉපැයුම් ඵලදා අනුපාතය (Earning Yield) ගණනය කිරීම් පරීක්ෂා කිරීම.

- (1) මෙම ප්‍රශ්නයට උත්තර සැපයීමේදී අයදුම්කරුවන්ගේ කාර්යසාධනය යහපත් විය.
- (2) සමහර අයදුම්කරුවන් බදු පසු ලාභයෙන් (PAT) ලාභාංශ අඩුකොට කොටසක ඉපැයුම (EPS) ගණනය කර තිබුණි.
- (3) කොටසක ඉපැයුම (EPS) වෙනුවට කොටසක ලාභාංශ (DPS) ගණනය කර තිබීමද දක්නට ලැබුණි.
- (4) බොහෝ අයදුම්කරුවන් විසින් මිල ඉපැයුම් අනුපාතය (Price Earnings Ratio) වාර ගණනින් නොව ප්‍රතිශතයක් (%) ලෙස, ගණනය කර තිබුණි.
- (5) අනුපාත ගණනය කිරීමේදී අයදුම්කරුවන් විසින් ලවය සහ හරය පටලවාගෙන තිබුණි.
- (6) බොහෝ අයදුම්කරුවන් ඉපැයුම් ඵලදා අනුපාතය ගණනය කරනවා වෙනුවට, අදාළ නොවන අනුපාත ගණනය කර පෙන්වා තිබුණි.
- (7) ගණනය කිරීම් සඳහා ලකුණු ලබා ගැනීම පිණිස, පෙරවැඩ අමුණන ලෙස අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් දෙනු ලැබේ.

ප්‍රශ්න අංක 04

අරමුණ: විශේෂිත ව්‍යාපාර සංවිධාන වල වගකීම් (duties) පිළිබඳ අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම.

- (1) මෙය සෘජු ප්‍රශ්නයක් වූ අතර, කරුණු 3 ක් පිළිබඳව විමසා තිබූ නමුත්, බොහෝ අයදුම්කරුවන් කරුණු 2 ක් පමණක් උත්තර ලෙස ලියා තිබුණි.
- (2) පොදුවේ පෙනීගිය කරුණක් වූයේ, බොහෝ දෙනා අදාළ නොවන උත්තර ලියා තිබුණු බවයි.
- (3) විශේෂිත ව්‍යාපාර සංවිධාන වල වගකීම් (duties) වෙනුවට මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳව සමහර අයදුම්කරුවන් ලියා තිබුණි.
- (4) වගකීම් (duties) වෙනුවට විශේෂ ව්‍යාපාර සඳහා සංවිධාන උදාහරණ, සමහර අයදුම්කරුවන් දක්වා තිබුණේය.

B - කොටස

ප්‍රශ්න අංක 05

අරමුණ:

1. අස්පාශ්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායක,
2. අභ්‍යන්තර වශයෙන් ජනනය වූ සන්නම් නාමය සහ අත්පත් කරගත් සන්නම් නාමය ගිණුම්ගත කරන ආකාරය,
3. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වියදම් ගිණුම්ගත කෙරෙන ආකාරය,

පිළිබඳව අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම.

අයදුම්කරුවන් දී ඇති උත්තරවල පහත දැක්වෙන දර්වලතා නිරීක්ෂණය කරන ලදී:

- (1) අස්පාශ්‍ය වත්කම් හඳුනා ගැනීම පිළිබඳව අදාළ නොවන උත්තර බොහෝ අයදුම්කරුවන් විසින් දී තිබුණි. අභ්‍යන්තරව ජනනය වන අස්පාශ්‍ය වත්කම් හඳුනා නොගැනීම සඳහා හේතු බොහෝ අයදුම්කරුවන් දී නොතිබුණි.
- (2) අස්පාශ්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායක පිළිබඳ ප්‍රශ්නයට අයදුම්කරුවන්ගෙන් බහුතරයකට මුළු ලකුණු ලබා ගැනීමට නොහැකි විය.
- (3) පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වියදම් ගිණුම්ගත කෙරෙන ආකාරය පිළිබඳ නිවැරදි උත්තර, අයදුම්කරුවන්ගෙන් බොහොමයක් ලියා තිබුණේ නැත. දළ වශයෙන් 50% ක් පමණ නිවැරදි උත්තර සපයා තිබුණි.
- (4) පර්යේෂණ වියදම් අයහාරක් ලෙස හඳුනාගැනීමට හේතු අයදුම්කරුවන්ගෙන් බහුතරය දක්වා තිබුණේ නැත.

ප්‍රශ්න අංක 06

අරමුණ: වක්‍ර ක්‍රමය පදනම් කොට මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම.

- (1) අයදුම්කරුවන් බොහොමයක් මෙම ප්‍රශ්නයට උත්තර සපයා සාධාරණ ලකුණු ප්‍රමාණයක් ලබාගෙන තිබුණි.
- (2) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දී ඇති සංඛ්‍යා සඳහා ගැලපීම් ප්‍රශ්නයේ ඇතුළත් කර තිබූ නිසා, (උදාහරණ වශයෙන්, ගෙවිය යුතු දිරිගැන්වීමේ දිමනා ආදිය), එම ගැලපීම් පිළිබඳව බොහෝ අයදුම්කරුවන් ව්‍යාකූල තත්ත්වයට පත්ව තිබූ බව පෙනී ගියේය.

කෙසේවුවද, අයදුම්කරුවන්ගේ කාර්යසාධනය සතුටුදායක විය.

ප්‍රශ්න අංක 07

අරමුණ: පහත සඳහන් විෂය පථයන් පරීක්ෂා කිරීම:

- (1) විලම්බිත බදු වගකීම / වත්කම් ගණනය කිරීම.
- (2) විලම්බිත බදු වගකීම / වත්කම ගිණුම්ගත කිරීම.
- (3) මූල්‍ය කල්බද්දක ලක්ෂණ.

අයදුම්කරුවන්ගේ උත්තර වලින් පහත දැක්වෙන කරුණු දැකගත හැකිවිය:

- (1) අයදුම්කරුවන්ගෙන් බහුතරයක් විලම්බිත බදු ගණනය කිරීම් නිවැරදි ලෙස සිදු කර තිබුණි.
- (2) විලම්බිත බදු ගණනය නිවැරදිව කළ අයදුම්කරුවන්ට ඉදිරි වර්ෂ සඳහා එය නිසි ලෙස ගණනය කළ නොහැකි විය.
- (3) මූල්‍ය කල්බදු සඳහා නිර්ණායක හඳුනා ගැනීමේදී අයදුම්කරුවන් බොහොමයක් සතුටුදායක ලෙස උත්තර සපයා ඇත.

C - කොටස

ප්‍රශ්න අංක 08

අරමුණ: පහත දැක්වෙන විෂය පථයන් පිළිබඳ අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම:

- (1) විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීම.
- (2) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීම.
- (3) ස්කන්ධයේ වෙනස්වීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීම.
- (4) LKAS 16 - දේපල, පිරිසත හා උපකරණ සහ ඊට අදාළ සටහන් පිළියෙල කිරීම.
- (5) LKAS 08 - ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති, ගිණුම් ඇස්තමේන්තුවල වෙනස්කම් සහ දෝෂ.

උත්තර පත්‍ර ඇගයීමේ ක්‍රියාවලියේදී අයදුම්කරුවන්ගේ පහත දැක්වෙන දුර්වලකම් නිරීක්ෂණය විය:

දේපල, පිරිසත හා උපකරණ

- (1) ක්ෂය ගණනය කිරීමේදී අයදුම්කරුවන් බොහොමයකගේ දැනුම දුර්වල බව, උදාහරණ වශයෙන් වර්ෂය තුළ එකතු කරන ලද අයිතම සඳහා ක්ෂය ගණනය කිරීමේදී මාස ගණන නිවැරදිව සලකා බලා නැති බව, පෙනුණි. විකුණන ලද වාහනයට අදාළව මාස 6 ට අදාළ ක්ෂය ගණන් ගෙන නොතිබුණි.

- (2) දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ සඳහා සටහන් පිළියෙල කිරීමේදී ප්‍රශ්නයේ දක්වා ඇති පරිදි, දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ වල ආරම්භක ශේෂය ගැලපීම අයදුම්කරුවන්ගෙන් බොහොමයක් සිදු කර නොතිබුණි. 2015.03.31 දිනට ශේෂ පිරික්සුමේ, දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ පිරිවැය ශේෂය දී ඇති නිසා, වර්ෂය තුළ එකතුකිරීම් අඩුකොට, ඒවායේ ආරම්භක ශේෂය ලබා ගත යුතුව තිබුණි.
- (3) 2011.04.01 දින විකුණන ලද පැරණි වැන්රඵයේ පිරිවැය හඳුනා ගැනීමට අයදුම්කරුවන් බොහොමයකට නොහැකි වී ඇත. එහි පොත් අගය, පිරිවැය ලෙස බහුතරය සලකා ඇත. එමනිසා, විකිණීමේ ලාභය / පාඩුව නිවැරදි ලෙස ගණනය කර නැත. පැරණි වැන්රඵයේ පිරිවැය ගණනය කළ යුතුව තිබුණේ මෙසේය:

$$\text{උදා: } 576/1.5 \times 5 = \text{රු.1,920/-}$$

ආයෝජනය සහ හානිකරණය

අයදුම්කරුවන්ගෙන් බොහොමයක් ආයෝජනයට සිදුවී තිබූ හානිකරණය පිළිබඳ ගැලපීම නිවැරදිව සිදුකර එය ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ දක්වා තිබුණි. අයදුම්කරුවන් අතලොස්සක් පමණක් හානිකරණය වියදමක් ලෙස ගෙන ලාභාලාභ ගිණුමේ ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

වෙළෙඳ ලැබිය යුතු දෑ

අයදුම්කරුවන් බොහෝ දෙනෙකු 2015.03.31 දිනට වෙළෙඳ ලැබිය යුතු දෑ නිවැරදිව ගණනය කර තිබූ අතර, බොහෝ දෙනෙකුට, ප්‍රශ්නයේ දී තිබූ අමතර තොරතුරු නිසිලෙස අවබෝධ කරගෙන නොතිබීම නිසා, අඩමාන ණය ප්‍රතිපාදනය නිවැරදිව ගණනය කර ගැනීමට නොහැකි වී ඇත.

නොග

අයදුම්කරුවන්ගෙන් බහුතරයක් ඉකුත් වසරේ අවසාන නොගය අධිතක්සේරු කර තිබීම රඳවාගත් ඉපැයීම් වලට නිවැරදිව ගැලපීම් නොකොට, ඒ වෙනුවට, ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ අවසාන නොගයෙන් අඩුකර තිබුණි.

බදු වගකීම

ආරම්භක බදු වගකීම, වර්ෂය තුළ ගෙවූ ආදායම් බදු, වර්ෂය සඳහා බදු ප්‍රතිපාදනය වැනි ප්‍රමාණවත් තොරතුරු ප්‍රශ්නයේ සපයා දී තිබුණ නමුත්, සැහෙන අයදුම්කරුවන් සංඛ්‍යාවක් 2015.03.31 දිනට සත්‍ය ආදායම් බදු වගකීම නිවැරදි ලෙස ගණනය කිරීමට සමත් වී නැත.

පොදු තීරීක්ෂණ

- (1) සැහෙන අයදුම්කරුවන් ගණනක්, ගණනය කිරීම් පිළිබඳ පෙරවැඩ උත්තර සමග අමුණා නොතිබීමෙන් එම කරුණු සඳහා ලකුණු ප්‍රදානය කිරීමට පරීක්ෂකට නොහැකි වී ඇත. ඇතැම් අයදුම්කරුවන් පෙරවැඩ කර තිබුණත් එක් ඉරක් ඇද ඒවා කපාහැර තිබුණි.
- (2) ඇතැම් අයදුම්කරුවන් බැංකු අයිරා ශේෂය බැංකු බැර ශේෂ වලින් හිලවිකොට පෙන්වා තිබූ නමුත්, නිවැරදි ගිණුම්කරණය වන්නේ එය ජංගම බැරකම් යටතේ පෙන්වීමය.
- (3) ඇතැම් අයදුම්කරුවන්ගෙන් බහුතරයක්, උපචිත ගෙවල් කුලී පරිපාලන වියදම් ලෙසත්, විකුණුම් කාර්ය මණ්ඩලයට ප්‍රසාද දීමනා ගෙවීම් විකුණුම් හා බෙදාහැරීම් වියදම් ලෙසත් හඳුනා දැක්වීමට අපොහොසත් වී ඇත.
- (4) බොහෝ අයදුම්කරුවන් යෝජිත ලාභාංශ නිසි ලෙස සලකා ඇත.
- (5) බොහෝ අයදුම්කරුවන් ණයකර පොලී නිවැරදිව ගණනය කර, මූල්‍ය වියදම් යටතේ පෙන්වා තිබුණි.
- (6) බොහෝ අයදුම්කරුවන් අතුරු ලාභාංශ ගෙවීම්, නිවැරදි ලෙස ස්කන්ධයේ වෙනස්වීම් ප්‍රකාශයේ පෙන්වා තිබූ අතර, කෙසේවුවත්, සමහරුන් අතුරු ලාභාංශ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් අඩුකිරීමක් ලෙස පෙන්වා ඇත.

සමස්ථ කාර්යසාධනය

සියලුම අයදුම්කරුවන් මෙම ප්‍රශ්නයට උත්තර සපයා තිබූ අතර, ඔවුන් අතුරෙන් බහුතරයක් ලකුණු 15 ට වඩා උපයාගෙන තිබුණි.

අයදුම්කරුවන්ගේ උත්තර සතුටුදායක විය.

කාර්යසාධනය වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා:

- * මේ ආකාරයේ ප්‍රශ්න වැඩිපුර ගණනකට උත්තර සපයා ප්‍රශ්න වීම,
- * කාල කළමනාකරණය පුරුදු වීම (Time management),

අයදුම්කරුවන් විසින් සිදුකළ යුතුය.

ප්‍රශ්න අංක 09

අරමුණ: පහත දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳව අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම,

- (1) ඒකාබද්ධ කිරීමෙන් මතුපත කිරීමේදී ගණනය කිරීම.
- (2) ඒකාබද්ධ කළ දේපළ, පිරිසිදු හා උපකරණ සඳහා ගැලපීම කිරීම.
- (3) පාලනයට යටත් නොවන ගිණිකම් / ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ඉපැයුම් / ඒකාබද්ධ පොදු සංචිත යන මේවායේ වටිනාකම් ගණනය කිරීම.
- (4) තොගයේ උපලබ්ධි නොවූ ලාභ සඳහා ගැලපීම් සහ ගණනය කිරීම් සහ ඉවත් කරන වත්කම් වල උපලබ්ධි නොවූ ලාභ.
- (5) කිරීමේදී ගණනය කිරීම සඳහා ගැලපීම.
- (6) LKAS 27 ට අනුව පරිපාලකය සහ පරිපාලනය යන පද නිර්වචනය කිරීම.
- (7) අනුපාත විශ්ලේෂණයේ සීමාවන් හඳුනා ගැනීම.

නිරීක්ෂණ:

(a) කොටස

(a) කොටස සඳහා උත්තර ලිවීමේදී අයදුම්කරුවන් පහත දැක්වා ඇති වැරදි සිදුකර තිබුණි:

- (1) සීමාසහිත K සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම් සඳහා ඉඩමේ සාධාරණ වටිනාකම සලකා බැලිය යුතුය. සීමාසහිත K සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම් ගැනීමේදී බොහෝ අයදුම්කරුවන් මෙය සලකා බලා නැත.
- (2) ආයෝජනයේ මුළු පිරිවැය ලබා ගැනීමට පාලනයට යටත් නොවන ගිණිකම් වල සාධාරණ වටිනාකම එකතු කළ යුතුය. අයදුම්කරුවන්ගෙන් 50% ක් මෙම ගණන එකතු කර නොතිබුණි.
- (3) සමහර අයදුම්කරුවන් කිරීමේදී ගණනය කිරීමේදී ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි. සමහරු කොටසක් පාලනයට යටත් නොවන ගිණිකම් වටිනාකමට වෙන් නොකර, මුළු ගණනය සමූහ රඳවාගත් ඉපැයුම් යටතේ ගිණුම්ගත කර ඇත.
- (4) සමහර අයදුම්කරුවන් කිරීමේදී ගණනය කිරීමේදී ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි. සමහරු කිරීමේදී ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි. සමහරු කිරීමේදී ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

- (5) සමහර අයදුම්කරුවන් කිරිනිනාම භානිකරණය එක් ගිණුමක පමණක්, (එනම් කිරිනිනාම ගිණුමේ) පෙන්වා ඇත.
- (6) බොහෝ අයදුම්කරුවන්ට තොග මත උපලබ්ධි නොවූ ලාභය නිවැරදිව ගණනය කිරීමට ද නිවැරදි ගිණුම්වලට ගිණුම්ගත කිරීමට ද හැකිවී ඇත. කිහිපදෙනෙකු මුළු තොග වටිනාකම වූ රු.66,000/- උපලබ්ධි නොවූ ලාභය ලෙස ගෙන තිබුණි.
- (7) මෝටර් වාහන විකිණීමේදී උපලබ්ධි නොවූ ලාභය, නිවැරදි ආකාරයෙන්, බොහෝ අයදුම්කරුවන් ගණනය කර තිබුණේය. එහෙත්, ඔවුන් එම ප්‍රමාණය සමූහ දේපල, පිරිසත හා උපකරණ යටතේ පමණක් ගලපා තිබූ නමුත් ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ඉපැයීම් වලට හර කර තිබුණේ නැත.
- (8) ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ඉපැයීම් ගිණුමේ සහ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දේපල, පිරිසත හා උපකරණ ශේෂයේ ක්ෂය ගැලපීම් නිවැරදි ආකාරයෙන් බොහෝ අයදුම්කරුවන් විසින් පෙන්වා තිබුණේ නැත.

(b) කොටස

- (1) ප්‍රමිතයේ දී ඇති නිර්වචනය ඒ ආකාරයෙන්ම ලිවීමට සියලුම අයදුම්කරුවන් වාගේ සමත් වී නැත. එහෙත් "පරිපාලිකය" සහ "පරිපාලිතය" යන පද සම්බන්ධයෙන් වැදගත් කරුණු ලියා, ලකුණු උපයා ගැනීමට ඔවුන්ට හැකිවී තිබේ.
- (2) "පරිපාලිකය" යන්නට උදාහරණ ආදිය දක්වා අදාළ නොවන උත්තර සමහරුන් ලියා තිබුණි.

(c) කොටස

අනුපාත විශ්ලේෂණයේ නියම සීමාවන් අයදුම්කරුවන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙකු ලියා තිබුණේ නැත. මේ ප්‍රශ්නය සඳහා අදාළ නොවන උත්තර ගණනක් සපයා තිබුණි.

- * * * -